

EDUSKUNNAN APULAIKKEUSASIAMIEHELLE

ASIA

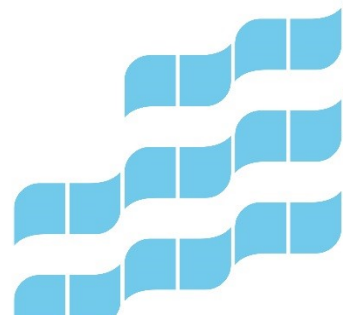
Selvitys ja lausunto asiassa dnro TRE:6020/03.06.00/2023, EOAK/7512/2023,
konsernijohtajan päätöksen liitteiden kieli.

SELVITYKSEN ANTAJA

Tampereen kaupunki
PL 487
33101 Tampere
puh. 03 565 611

SELVITYKSEN ANTAJAN ASIAMIES JA PROSESSIOSOITE

Johtava juristi Riikka Viitaniemi
Tampereen kaupunki
Lakiasiainyksikkö
PL 487
33101 Tampere
puh. 050 526 3225
lakiasiat@tampere.fi

SELVITYSPYYNTÖ

Ossi Aho on lähettänyt 21.11.2023 eduskunnan oikeusasiamiehelle kantelun. Kantelussa hän arvostelee Tampereen kaupungin konsernijohtajan tekemää päätöstä 2.11.2023 § 177. Kantelijan mukaan päätöksen liitteet ovat ainoastaan englannin kielellä ja hän katsoo, että päätös ei sen perusteella ole kielilain mukainen. Selvitys ja lausunto kanteluun tulee lähettää oikeusasiamiehen kansliaan viimeistään 26.1.2024.

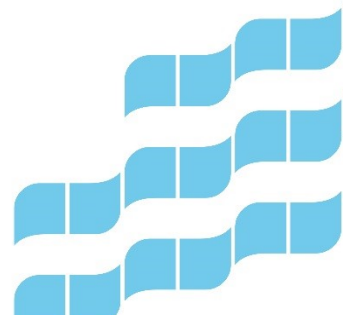
SELVITYS

Kielilain 5 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään joka kymmenes vuosi virallisen tilaston perusteella, mitkä kunnat ovat kaksikielisiä ja mikä on näiden kuntien enemmistön kieli sekä mitkä kunnat ovat suomen- tai ruotsinkielisiä yksikielisiä kuntia. VNA kuntien kielellisestä asemasta vuosina 2023–2032 6 §:n mukaan Pirkanmaan alueella kaikki kunnat ovat yksikielisiä.

Kielilain 12 §:n mukaan yksikielinen viranomainen käyttää viranomaisen kieltä käsittelykielenä hallintoasiassa, jollei viranomainen asianosaisten oikeutta ja etua silmällä pitäen päättä toisen kielen käyttämisestä.

Kielilain 20 §:n mukaan yksikielisen kunnallisen viranomaisen on pyynnöstä annettava asianosaiselle maksuton virallinen käännös toimituskirjasta asiassa, joka tulee vireille viranomaisen aloitteesta ja joka välittömästi kohdistuu asianosaisten tai hänen huollettavansa perusoikeuksiin tai joka koskee viranomaisen hänelle asettamaa velvollisuutta.

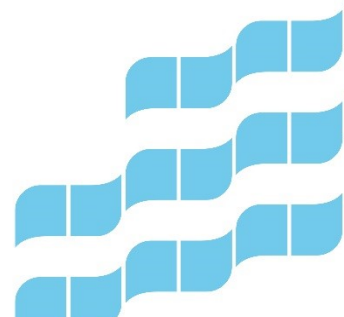
Kuntalain 29 §:n 3 momentin mukaan viestinnässä on käytettävä selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otettava huomioon kunnan eri asukasryhmien tarpeet.

Tampereen kaupungin hallintosäännön 36 §:n 2-kohdan mukaan konsernijohtaja päättää kaupungin hallintoon, taloudenhoitoon ja toimintaan liittyvistä konsernimääräyksistä. Konsernimääräyksen Tampereen kaupungin sopimushallinta 17.12.2021, Dnro TRE:7602/00.01.01/2020, s. 9 mukaan ”Sopimusten tulee olla ensisijaisesti suomenkielisiä tai poikkeuksellisesti englanninkielisiä. Muun kieliset sopimukset tulee yksikön toimesta kääntää suomeksi ennen niiden hyväksymistä. Mikäli sopimuksesta on myös muun kielinen versio, on sopimukseen kirjattava, että sopimuksen tulkinnassa suomenkielinen sopimusversio on ensisijainen.”

Tampereen kaupunki on yksikielinen kunta, jossa asioiden käsittelykieli on yleensä suomi. Päätökset ja niiden liitteet ovat lähtökohtaisesti suomenkielisiä. Sopimusten hyväksymistä koskevissa päätöksissä voi kuitenkin olla sopimuksen luonteesta johtuen muun kielisiä sopimuksia liitteenä. Sopimushallinta-konsernimääräyksen mukaisesti englanninkielisestä sopimuksesta ei tarvitse olla liitteenä käännöstä.

Kyseessä olevassa konsernijohtajan päätöksessä on kyse Tampereen kaupunginvaltuuston kokouksessaan 18.9.2023 hyväksymästä § 135 KOy Tampereen Monitoimiareenan pääomajärjestelyiden toteuttamiseen liittyvästä dokumentaatiosta. Rahoitukseen liittyvät dokumentaatiot laaditaan erityisesti isompien hankkeiden osalta lähes poikkeuksetta englanninkielisinä, koska Suomessa toimivien pankkien organisaatiot ovat usein kansainvälisiä ja niissä työ- ja sopimuskieli on englanti. Lisäksi pankit saattavat rahoitusehtojen mukaisesti halutessaan myydä saamisiaan ja tämän toteuttamiseksi kansainvälisillä markkinoilla dokumentaation on oltava englanninkielistä. Kaupungin tulee hyväksyä pankkien ja sopimusosapuolien rahoituskäytännöt sellaisena, kuin

se on laadittu. Todetaan myös, että Tampereen kaupungilla on rahoitussopimuksia kansainvälisten pankkien, esimerkiksi Council of Europe Development Bankin ja Euroopan Investointipankin kanssa ja myös nämä dokumentaatiot ovat englanninkielisiä pankkien kansainvälisen luonteen takia. Suomenkielistä rahoitusdokumentaatiota käytetään niiden pankkien ja rahoitusten osalta, joissa se on mahdollista.

Sopimusten liitteiden kielen osalta on toimittu voimassa olevan lainsäädännön ja Tampereen kaupungin konsernimääräyksen mukaisesti. Asia ei anna aiheutta enempään toimenpiteisiin.

Tampereen kaupunki

